

PM Trädinventering

Vanda 3 detaljplan, Akalla, Stockholms stad 2025

Upprättad av: Johanna Kammonen

Uppdragsnummer: 30053341-001

Uppdrag: Vanda 3 Dp arbete

Kund: Barings Core Fund Vanda AB

Uppdragsledare: Katharina Schaub Hellström

Inledning

Bakgrund och syfte

Sweco Sverige har, under hösten 2025, fått i uppdrag av Barings Core Fund Vanda AB att inventera träd inom ett begränsat område inom fastigheten Stockholm Vanda 3 inför detaljplanearbete. Syftet med inventeringen är att identifiera och mäta in särskilt skyddsvärda träd, naturvärdesträd samt generellt skyddade biotopskyddsområden, där resultatet ska användas som underlag i detaljplaneprocessen.

Områdesbeskrivning

Inventeringsområdet är beläget i den nordöstra delen av stadsdelen Akalla, i angränsning till Sollentuna kommun, knappt 2 kilometer sydväst om Sollentuna centrum (Figur 1). Inventeringsområdet har uppskattats utifrån en konceptskiss över planområdet och utgör en yta på cirka 3,5 hektar. Det inventerade området utgörs till största del av hårdgjord parkeringsyta men med inslag av träd och naturmark. Inventeringsområdet ingår i Akalla industriområde som fortsätter i sydost. Landskapet kring inventeringsområdet utgörs vidare av Hansta naturreservat i väster och norr, ett mindre skogsområde i nordost och ett bostadsområde i öster. Vidare avgränsar E4 Förbifart Stockholm och motorväg E4 inventeringsområdet från naturreservatet och bostadsområdet.

Figur 1. Översiktsskarta över inventeringsområdet och dess geografiska läge i förhållande till Sollentuna.

Metod

2025-10-20

Uppdragsnummer: 30053341-001

Uppdrag: Vanda 3 Dp arbete

Definition skyddsvärda träd

Definitioner av särskilt skyddsvärda träd, naturvärdesträd och generellt skyddade biotopskyddsområden är enligt Naturvårdsverket (Naturvårdsverket, 2012; Naturvårdsverket, Biotopskyddsområden, u.d.) och Svensk Standard 199000:2023 för naturvärdesinventering (Svensk standard, 2023).

Särskilt skyddsvärda träd

Med särskilt skyddsvärda träd avses träd som uppfyller ett eller flera av kriterierna enligt Naturvårdsverkets definition:

- Jätteträd – träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.
- Mycket gamla träd – gran, tall, ek och bok äldre än 200 år, övriga trädslag äldre än 140 år.
- Grova hålträd – träd grövre än 40 centimeter i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstam.

Särskilt skyddsvärda träd definieras här således med utgångspunkt från egenskaper hos det enskilda trädet. Både levande och döda träd ingår i definitionen.

Naturvärdesträd

Med naturvärdesträd avses träd som av olika skäl bedöms ha särskild betydelse för biologisk mångfald, utöver särskilt skyddsvärda träd. Karaktärer hos träd som kan göra att de bedöms som naturvärdesträd innefattar bland annat: grova träd, gamla träd, träd med stor utvecklad krona, hålträd eller träd med särskild betydelse för pollinatörer eller för födosökande fåglar.

Generellt skyddade biotopskyddsområden

Generellt skyddade biotopskyddsområden utgörs av sju biotop typer som, enligt miljöbalken 7 kapitlet 11 § och bilaga 1 till förordningen om områdesskydd, är skyddade i hela landet och är värdefulla livsmiljöer för djur- och växtarter samt utgör omväxling i landskapet. Dessa sju biotop typer är:

- Allé
- Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark
- Odlingssäle i jordbruksmark
- Pilevall
- Småvatten och våtmark i jordbruksmark
- Stenmur i jordbruksmark
- Åkerholme

Kartläggning i fält

Trädinventeringen utfördes 16 oktober 2025 av Magnus Jonsson och Johanna Kammonen.

Samtliga träd som i fält bedömdes utgöra antingen särskilt skyddsvärda träd eller naturvärdesträd kartlades med hjälp av en GNSS-enhet (Trimble TDC600) med tillhörande antenn (Catalyst DA2) med hög lägesnoggrannhet (centimeter-nivå).

För samtliga kartlagda träd har arttillhörighet, stamomkrets, krondiameter, trädstatus och trädvitalitet samt en objektsbeskrivning angivits. Trädvitalitet grundades på trädskronans status och hur stor andel av kronan som bedömdes som levande vid inventeringstillfället. Foton på kartlagda träd finns i bilaga 1.

Resultat

Totalt identifierades ett särskilt skyddsvärt träd, fem naturvärdesträd samt ett generellt skyddat biotopskyddsområde i form av en allé (Figur 2 och Tabell 1). Det särskilt skyddsvärda trädet utgörs av en gammal asp med flertalet håligheter och nedsatt vitalitet (bilaga 1) och finns i områdets norra del (Figur 2). Naturvärdesträden utgörs av tre körsbärsträd i områdets södra del, ett körsbärsträd i områdets centrala del samt en ek i områdets norra del (Figur 2 och bilaga 1). Allén utgörs av sju unga lindar och finns i områdets centrala del (Figur 2 och bilaga 1).

Figur 2. Resultatkarta över identifierade särskilt skyddsvärda träd, naturvärdesträd och generellt skyddade biotopskyddsområden.

Tabell 1. Resultattabell över identifierade träd och de parametrar som mätts.

2025-10-20

Uppdragsnummer: 30053341-001
Uppdrag: Vanda 3 Dp arbete

Objekt	Art	Beskrivning	Status	Omkrets (cm)	Krondiameter (m)	Vitalitet (%)	SWERE99 E SWEREF99 N
SST 1	Asp	Gammalt träd med flera håligheter och bohål.	Stående levande träd	155	6	Klart försämrad (20)	665449 6590971
NVT 1	Körbär	Bärande blommande träd av värde för biologisk mångfald. Fåglar och pollinatörer.	Stående levande träd	80	6	Frisk (85)	665632 6590687
NVT 2	Körbär	Bärande blommande träd av värde för fåglar och pollinatörer.	Stående levande träd	100	10	Frisk (90)	665632 6590692
NVT 3	Körbär	Bärande blommande träd av värde för fåglar och pollinatörer.	Stående levande träd	100	10	Frisk (90)	665627 6590688
NVT 4	Körbär	Bärande blommande träd av värde för fåglar och pollinatörer.	Stående levande träd	96	10	Frisk (90)	665541 6590800
NVT 5	Ek	Vidkronig ek av värde som ersättningsträd i eklandskapet.	Stående levande träd	143	14	Frisk (95)	665470 6590972

Slutsats

Inom det inventerade området förekommer begränsat med särskilt skyddsvärda träd och naturvärdesträd. Förutom de identifierade träden förekommer en solitär äldre tall cirka 15 meter väster om den identifierade aspen, som bedöms vara över 150 år men som inte bedöms vara ett särskilt skyddsvärt träd.

Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer ska åtgärder som riskerar att påverka särskilt skyddsvärda träd samrådas med länsstyrelsen. Generellt skyddade biotopskyddsområden (allén i aktuellt fall) kräver särskild dispens från länsstyrelsen, i de fall åtgärder riskerar att påverka biotoperna. Den identifierade allén inom inventeringsområdet bedöms däremot inte ha särskilt betydande naturvärde, i och med lindarnas unga ålder.

Referenser

- Naturvårdsverket. (2012). *Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd – mål och åtgärder 2012–2016. Rapport 6496*. Naturvårdsverket.
- Naturvårdsverket. (u.d.). *Biotopskyddsområden*. Hämtat från <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/skyddad-natur/olika-former-av-naturskydd/biotopskyddsomraden/>
- Svensk standard. (2023). *199000:2023. Naturvärdesinventering (NVI)-Kartläggning och värdering av biologisk mångfald- Krav och vägledning*. SIS.

Bilaga 1

2025-10-20

Särskilt skyddsvärt träd - SST 1 asp

Uppdragsnummer: 30053341-001

Uppdrag: Vanda 3 Dp arbete

Naturvärdesträd - NVT 1 körsbär

2025-10-20

Uppdragsnummer: 30053341-001

Uppdrag: Vanda 3 Dp arbete

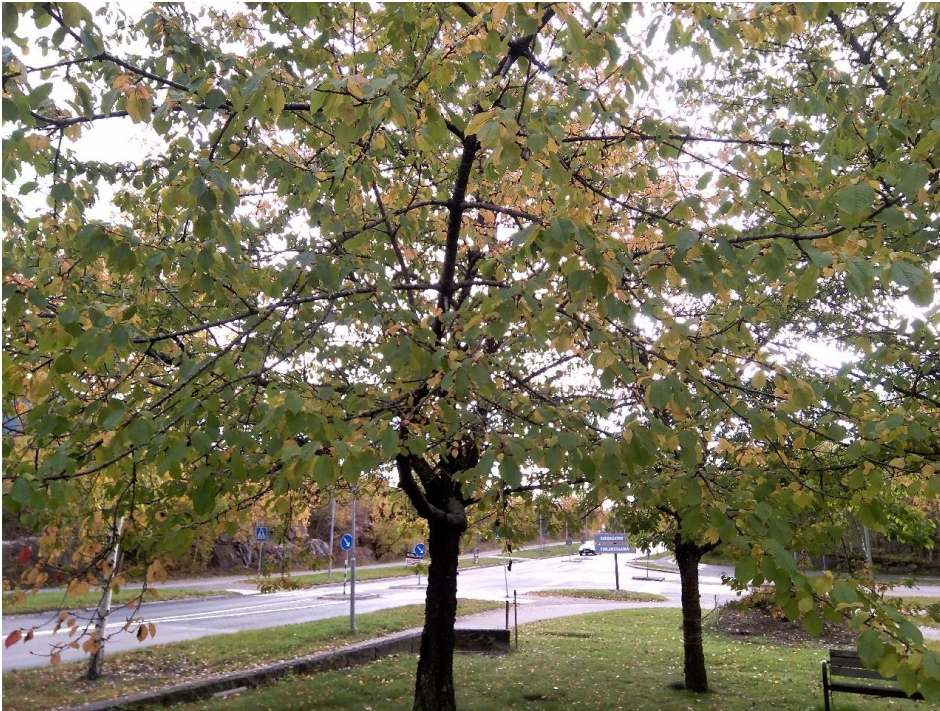

Naturvärdesträd - NVT 2 körsbär

2025-10-20

Uppdragsnummer: 30053341-001

Uppdrag: Vanda 3 Dp arbete

Naturvärdesträd - NVT 3 körsbär

2025-10-20

Uppdragsnummer: 30053341-001

Uppdrag: Vanda 3 Dp arbete

Naturvärdesträd - NVT 4 körsbär

2025-10-20

Uppdragsnummer: 30053341-001

Uppdrag: Vanda 3 Dp arbete

Naturvärdesträd - NVT 5 ek

2025-10-20

Uppdragsnummer: 30053341-001

Uppdrag: Vanda 3 Dp arbete

Generellt skyddat biotopskyddsområde – Allé av lindar

2025-10-20

Uppdragsnummer: 30053341-001

Uppdrag: Vanda 3 Dp arbete

